

Kunstroute
Artwork tour

Wageningen
Campus

September 2012

WAGENINGEN **UR**
For quality of life

Wageningen UR (University & Research centre) heeft altijd veel aandacht en interesse gehad voor beeldende kunst op haar terreinen. Kunst en wetenschap kunnen elkaar versterken, bijvoorbeeld in het doen van nieuwe ontdekkingen en het bespreekbaar maken van de gevolgen van die ontdekkingen. Vaak werden kunstwerken geplaatst in het kader van bouwactiviteiten, maar ook ter gelegenheid van festiviteiten en evenementen. Veel kunstwerken hebben een raakvlak met een van de domeinen van Wageningen UR.

Door de concentratie van gebouwen op Wageningen Campus zijn veel kunstwerken van andere complexen naar Wageningen Campus verhuisd. Om dit op een verantwoorde en aantrekkelijke wijze te doen is onder auspiciën van het Centrum Beeldende Kunst Gelderland door de kunstenaars Wim Korvinus en Hermelinde van Xanten, een beeldplan met kunst-route ontworpen. Het resultaat hiervan is nu op Wageningen Campus te bewonderen.

Met dit digitale boekje bieden wij jou de kunstroute aan met een korte beschrijving van de kunstwerken. Als er nieuwe kunstwerken op Wageningen Campus worden geplaatst nemen we die op in dit levendige document. Wij wensen jou veel lees- en kijkplezier!

Voor vragen en/of opmerkingen: servicedesk.fb@wur.nl

Wageningen UR (University & Research centre) has always been interested in and committed to the visual arts. Art and science can reinforce one another by inspiring new discoveries and allowing for a meaningful dialogue on the implications of these discoveries. Artworks were installed on Wageningen Campus to mark the unveiling of new buildings or to commemorate a special occasion or event. Many of the pieces relate to one or more of the domains of Wageningen UR.

Because of its concentration of buildings, several artworks were transferred to Wageningen Campus from other complexes. To ensure a successful and aesthetically pleasing relocation, artists Wim Korvinus and Hermelinde van Xanten designed a sculpture map and accompanying art tour under the auspices of the Gelderland Centre for the Visual Arts. The result is now on display at Wageningen Campus.

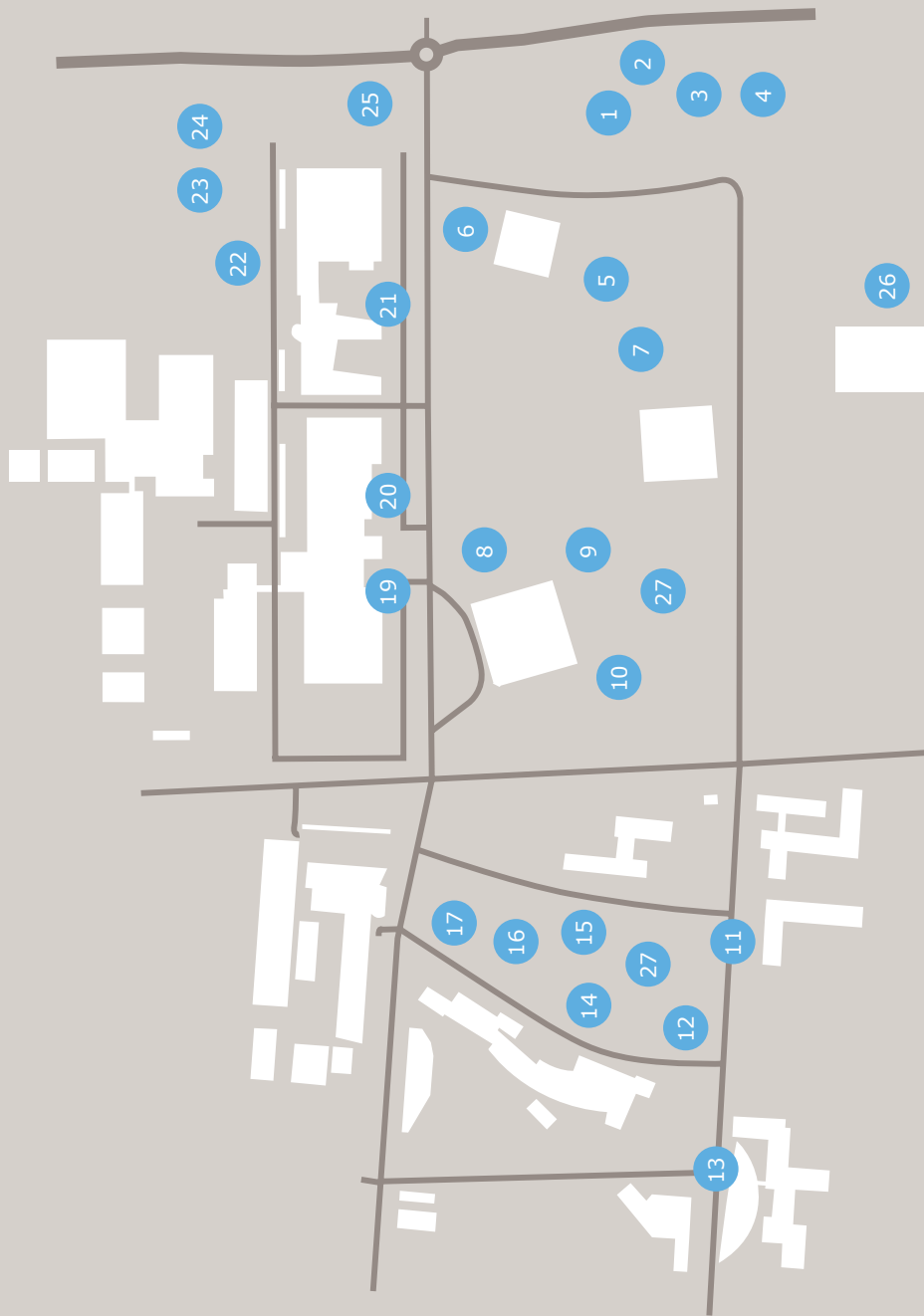
This digital booklet takes you on a virtual tour of the grounds and provides a brief description of each artwork. This dynamic document will be updated with each new addition to the Wageningen Campus. Happy reading and viewing!

If you have any questions or comments, please send an e-mail to servicedesk.fb@wur.nl.

Ad van der Have

Beheerder Kunstwerken | *Artwork Manager*

Wageningen UR, Facilitair Bedrijf | *Wageningen UR, Facilities & Services*

Overzicht kunstwerken op Wageningen Campus Overview of sculptures on the Wageningen Campus

1	Liggend teken <i>Sign in Recline</i> Norman Dilworth	4
2	Driepuntig beeld <i>Triangular Statuette</i> Hans Ittman	6
3	Tweedelig hert <i>Deer Dichotomy</i> Iris le Rütte	8
4	Landschappelijke vormen <i>Shapes in Landscapes</i> Erzsike Mari	10
5	De dans van de spijspotten <i>The Dance of the Cauldrons</i> Bas Maters	12
6	Groei punten <i>Apexes</i> Willem Berkhemer	14
7	De zaaier <i>The Sower</i> August Falise	16
8	De Wageningse Boom <i>The Wageningen Tree</i> Sjoerd Buisman	18
9	Een roos van staal <i>A Rose of Steel</i> R. Logister & M. Raemakers	20
10	WU logo <i>Bas Neon / Ad van der Have</i>	22
11	Vruchtbaarheid <i>Fertility</i> Nic Jonk	24
12	Stolsel <i>Clotted (Fossilised Forms)</i> Carel Kneulman	26
13	VITAE Eric Cuijpers	28
14	Korenschoof <i>Corn Sheaf (Hebban olla Uogala)</i> Tine de Weyer	30
15	Bloemkelk en sterrenhemel <i>Calyx and Starry Sky (Sculpture with Gramophone Horn)</i> Vinh Phuong	32
16	Objecten Punt en Contrapunt <i>Point and Counterpoint</i> Gerrit Breman	34
17	De Ploeger <i>The Ploughman</i> Willem Reijers	36
18	Gedachtenbank <i>Reflection Bench</i> Arjanne van der Spek (to be installed)	38
19	De Arenlezer <i>The Gleaner</i> Cor van Kralingen	40
20	Life Reborn (groeibeginsel) <i>Life Reborn</i> Chris Elffers	42
21	Gaea <i>Gaia</i> Dolf Wong Lun Hing	44
22	Vleermuizenwal <i>Bat Cave</i> Krijn Giezen	46
23	Zaad <i>Seed</i> Aar Rietbroek	48
24	Groei '68 <i>Growth '68</i> Piet Slegers	50
25	Fuga <i>Fugue (Profiles in V)</i> Ubbo Scheffer	52
26	Aardgebonden <i>Earthbound</i> Jan Praet	54
27	Zitstenen <i>Sitting Stones</i> VanBerlo (firm) in collaboration with Ton Kooymans	56

Name artist	Liggend teken Norman Dilworth
Title artwork	De Wageningse Boom <i>Sign in Recline</i>
Year of creation/relocation	1993 / 1998
Material	plasticised steel
Location	east side, near Atlas, building 104

1 Dit kunstwerk is een aangekocht kunstwerk van een kunstmanifestatie van gerenommeerde kunstenaars 'Beelden op de berg' uit 1993. Tot maart 1998 was het aldaar geplaatst op het gazon tegenover de Boeslaan. Dit stalen beeld heeft liggende en staande haakvormige elementen, vrijstaand op het maaiveld (gazon).

This sculpture was purchased at the 1993 art festival 'Beelden op de berg' that featured several celebrated artists. The sculpture was originally located on the lawn across from the Boeslaan until March 1998. This steel sculpture has angular horizontal and vertical features and is self-supporting.

Name artist	Hans Ittman
Title artwork	Driepuntig beeld <i>Triangular Statuette</i>
Year of creation/relocation	1961 / 2010
Material	polyester, fibreglass
Location	east side, near Atlas, building 104

2

Abstracte liggende zwarte vorm met drie punten, vrijstaand op een rond betonnen zuiltje. Eerste plaatsing aan Ritzema Bosweg 32A, op het entreebordes van gebouw De Dreijenborch (toenmalige vakgroep Landbouwhuishoudkunde).

An abstract black shape with three points mounted atop a round concrete pillar. It was originally installed at the entrance of De Dreijenborch building (the former Department of Agronomy) located at 32A Ritzema Bosweg.

Name artist	Iris le Rütte
Title artwork	Tweedelig hert (Actaeon) Deer Dichotomy
Year of creation/relocation	1995 / 2010
Material	bronze
Location	east side, near Atlas, building 104

3

Het kunstwerk is een tweedelig beeldje: een hert met mensenbenen. Eerste plaatsing in 1995 aan Haarweg 10, Hoofdgebouw FMD, vakgroep Fysiologie van Mens en Dier.

This sculpture reveals a split image: a deer with human legs. It was originally installed in 1995 at the main building for the Department of Human and Animal Physiology located at Haarweg 10.

Name artist	Erzsike Mari
Title artwork	Landschappelijke vormen <i>Shapes in Landscapes</i>
Year of creation/relocation	1985 / 2010
Material	painted steel
Location	east side, near Atlas, building 104

4

Drie zigzag-vormige elementen in blauw, geel en rood, vrijstaand op losse tegels op het gazon. Eerste plaatsing Nieuwe Kanaal 11, hoofdgebouw Nieuwlanden.

Three zigzag-shaped elements in blue, yellow and red, are freestanding on loose lawn tiles. Originally installed at Nieuwe Kanaal 11, near the main Nieuwlanden building.

Name artist	Bas Maters
Title artwork	De dans van de spijspotten <i>The Dance of the Cauldrons</i>
Year of creation/relocation	Cauldron 1990
Material	cast aluminium with bronze patina
Location	east side, between Atlas (building 104) and Orion

5

Zeven bolvormige spijspotten die voorheen bij het Bestuursgebouw stonden, staan enigszins scheef op hun kant in het gazon. Enkele potten kijken je vragend aan vanuit de gapende ronde openingen. De brons gepatineerde van gegoten aluminium gemaakte vormen zijn in de loop van de tijd mooi verweerd. Beeldend kunstenaar Bas Maters (1949-2006) is bekend van de vele beelden in de publieke ruimte en enkele belangwekkende zogenaamde omgevingsprojecten. In de groep zwerfende gelijke vormen, die door hun gedraaide positie bijna individualiseren (vandaar het woord 'dans' in de titel) komen beeld en omgeving in een harmonisch geheel tezamen. De betekenis van het woord 'spijspotten' en het bijbehorende beeld is voor veel agrarische culturen herkenbaar en is eenvoudig te associëren met een kerntaak van Wageningen UR.

The seven spherical cauldrons that once stood near the Administration Building now rest, slightly tilted, on the lawn. With black mouths agape, some of the cauldrons seem to have a quizzical look about them. The bronze patina on these cast aluminium shapes have weathered nicely over the years. Sculptor Bas Maters (1949-2006) was known for his many public sculptures and significant environmental projects. In this sinuous group of identical shapes (whose tilted positions lend them an air of individuality, hence the word 'dance' in the title), image and environment form a harmonious whole. The word 'cauldron' and the accompanying image is easily recognised by many agrarian cultures and is quickly associated with one of the core tasks of Wageningen UR.

Name artist	Willem Berkhemer
Title artwork	Groeipunten Apexes
Year of creation/relocation	1971 / 2010
Material	marble
Location	east side, near Atlas, building 104

6

Eerste plaatsing aan Haarweg 333, hoofdgebouw Agronomie, vakgroep Landbouwplantenteelt. Drie staande witte groeivormen, vrijstaand op sellsteen plaat.

These three vertical white outcroppings on a slate slab were originally installed at Haarweg 333, near the main building for the Department of Plant Agriculture.

Name artist	August Falise
Title artwork	De zaaier <i>The Sower</i>
Year of creation/relocation	1926
Material	stone
Location	east side, near entrance to Atlas, building 104

7

Het standbeeld van 'De Zaaier' heeft voor de ingang van het Bestuursgebouw op Duivendaal gestaan. De symbolische betekenis kan niemand ontgaan die het beeld passeert. Op de bijbehorende originele sokkel staat het jaartal 1926. Het licht getinte gebouw ontworpen door het architectenbureau Heijdenrijk is in 1990 in gebruik genomen en het is duidelijk dat 'De Zaaier' eerst in een andere omstandigheid gestaan heeft. Op 14 september 1926 werd dit beeld feestelijk onthuld op een pleintje voor het toenmalige hoofdgebouw van de Landbouw hogeschool ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan. Op oude foto's is te zien dat dit beeld op een sokkel middenin een klein bloemperk staat. Een korte film waarop deze onthulling is vastgelegd is bewaard gebleven. Achtergronden over de ontstaansgeschiedenis van dit beeld en de 'bedenker': de vermaarde Wageningse beeldhouwer August Falise zijn in het boek 'Achteraf Bekeken' terug te lezen.

'The Sower' once stood at the entrance of the Administration Building on Duivendaal. The symbolic meaning will be evident to all who pass it. The plinth on which it rests is inscribed with the year 1926. The pale coloured building, designed by Heijdenrijk Architects, was first opened in 1990, so it is clear that 'The Sower' was originally installed at a very different location. On 14 September 1926, the statue was unveiled on the square outside the main building of the former Agricultural College in celebration of its 50th anniversary. Old photos reveal that the statue once stood atop a plinth in a small flower garden. The short film documenting the unveiling ceremony has been carefully preserved. Additional information on the history of the statue and its creator (renowned Wageningen sculptor August Falise) can be found in the book Achteraf Bekeken (Looking Back).

Name artist	Sjoerd Buisman
Title artwork	De Wageningse Boom <i>The Wageningen Tree</i>
Year of creation/relocation	2008
Material	aluminium, concrete (plinth)
Location	west side, Forum entrance, building 102

8

In de entree van het kolossale Forumgebouw, in een lijn met het grote opschrift 'Forum' boven de ingang, staat op een cilindervormige betonnen sokkel een boomvorm met een realistisch schorsmotief, uitlopend in drie zich versmallende takken. In 2008 bestond Wageningen University 90 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum heeft het Wageningen Universiteitsfonds de universiteit dit kunstwerk cadeau gedaan. Het is een dertien meter hoge boom, gegoten uit aluminium. De vertakkingen staan voor de universiteit, de onderzoek-instellingen en de hogeschool Van Hall Larenstein. De stam is Wageningen UR als geheel. Op de Dies Natalis 2008 werd het beeld onthuld door de voorzitter van de Raad van Bestuur. Het kunstwerk is ontworpen door Sjoerd Buisman, die zijn inspiraties uit de natuur haalt. Hij is één van de eerste Nederlandse kunstenaars die met levend materiaal werkt. De 'Wageningse Boom' is zijn grootste beeld tot nu toe. Aan de entreezijde ligt een roodstenen gedenksteen met een inscriptie.

In front of the colossal Forum building, centred underneath the large 'Forum' sign at the entrance, a tree-like statue with a realistic bark pattern and three tapering branches stands atop a cylindrical concrete plinth. In 2008, Wageningen University celebrated its 90th anniversary. To mark the occasion, the Wageningen University Fund gifted this piece to the university. This thirteen-metre high tree is made of cast aluminium. The branches represent the university, the research institutes and Van Hall Larenstein University of Applied Sciences. The trunk represents Wageningen UR as a whole. The tree was unveiled during the 2008 anniversary celebration by the Chairman of the Executive Board. The piece was designed by Sjoerd Buisman, who sought inspiration from nature. He was one of the first Dutch artists to work with organic material. 'The Wageningen Tree' is his largest work to date. An inscribed commemorative marker stands near the entrance.

Name artist	R. Logister & M. Raemakers
Title artwork	Een Roos van Staal A Rose of Steel
Year of creation/relocation	1996 / 2010
Material	steel
Location	centrally located near Forum, building 102

9

'Een roos van staal' werd gemaakt in het kader van een boerderij-beeldenroute in Zonnemaire, Zeeland. Door dhr. Theo Theijssse onthuld op 17 november 1997 op de oorspronkelijke plaats: het grasveld bij het gebouw Taxonomie in Arboretum De Dreijen, aan de zijde van de Generaal Foulkesweg. In 2010 na restauratie verplaatst naar de huidige locatie.

'A Rose of Steel' was created for a farm and sculpture tour through Zonnemarie, Zeeland. It was unveiled by Theo Theijssse on 17 November 1997 at its original location: the field near the Taxonomy building in De Dreijen Arboretum, on Generaal Foulkesweg. It was transferred to its current location in 2010 after a thorough restoration.

Name artist	Bas Neon / Ad van der Have
Title artwork	WU logo
Year of creation/relocation	2012
Material	stainless steel with neon light line
Location	centrally located near the side of Forum, building 102

10

De gestileerde W staat nu vooral symbool voor Wageningen UR. Het is in 1995 geschonken i.v.m. ons 75 jarig jubileum. Het is geschonken door gemeente Wageningen, Wageningse bedrijfsleven en DLO.

The stylised W symbolises Wageningen UR. It was given in 1995 at the occasion of our 75th anniversary. It was given by the city of Wageningen, Wageningen businesses and DLO.

Name artist	Nic Jonk
Title artwork	Vruchtbaarheid <i>Fertility</i>
Year of creation/relocation	1967
Material	bronze
Location	west side, near Actio, building 116

11

In donker brons enkele gestileerde dansende menselijke figuren in gladde, ronde vormen.

Cast in dark bronze are the smooth, rounded and dancing forms of stylised human figures.

Name artist	Carel Kneulman
Title artwork	Stolsel (Fossiele Vormen) Clotted (Fossilised Forms)
Year of creation/relocation	1966
Material	bronze, on slate plates
Location	De Elst, in an open field between buildings 115 and 122

12

Enkele donkere, aan elkaar verbonden liggende ruwe vormen, waarin onder meer een versteende vogel en mogelijk een liggende menselijk figuur te onderscheiden zijn, liggen op een ondergrond van leistenen tegels.

Several dark, interconnected and roughly hewn forms – including a fossilised bird and perhaps the outline of a reclining human figure – lay on a surface of slate tiles.

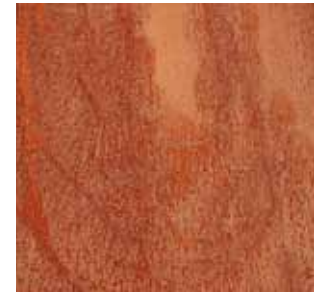

Name artist	Eric Cuijpers
Title artwork	VITAE
Year of creation/relocation	2010
Material	weathering steel
Location	west side, near VITAE, building 123

13

Dit kunstwerk is een vergrote versie van de winnende inzending van een creativiteitswedstrijd (voor medewerkers van RIKILT en VWA) t.g.v. de officiële opening van het nieuwe RIKILT-VWA-gebouw. Opdracht was: breng het VITAE-gebouw, het woord VITAE of de betekenis ervan op een originele manier in beeld. Het aardewerken beeld verbeeldt het nieuwe halvemaanvormige gebouw. In de binnenruimte van dit beeld is de naam van het gebouw VITAE weergegeven. Later ontstond het idee om dit beeld in vergrote vorm een plaats te geven aan de voorzijde van het gebouw. Aan Segno D'arte uit Groot-Ammers is opdracht gegeven om samen met de kunstenaar deze vergrote versie te ontwerpen. Het cor-ten stalen beeld is gestraald, waardoor er in de buitenlucht een (zo egaal mogelijke) beschermende oxidatie-laag zal ontstaan. Het patin van cor-ten staal is in het begin oranje-bruin, dat in de loop van de jaren verandert naar kastanjebruin.

This piece is an enlarged version of the winning entry in a creativity competition for staff members at RIKILT and VWA for the official opening of the new RIKILT-VWA building. The assignment was to create an original and visual interpretation of the VITAE building, the word VITAE or its significance. The earthenware image depicts the new crescent moon-shaped building and the inside of the sculpture is inscribed with its name (VITAE). It was subsequently decided to enlarge the sculpture and place it at the front of the building. Segno D'arte from Groot-Ammers was commissioned to design this sculpture in collaboration with the original artist. The weathering steel sculpture was sandblasted to ensure an even and protective oxidation layer when left to the elements. The steel patina was originally an orange-brown colour, but has since been weathered to a rich chestnut brown.

Name artist	Tine de Weyer
Title artwork	Korenschoof (Hebban olla Uogala) Corn Sheaf (Hebban olla Uogala)
Year of creation/relocation	1992 / 2010
Material	plasticised steel
Location	west side, near Restaurant of the Future, building 115

14

Vijfzijdig diabolovormig beeld uit opengewerkte plaat. Vrijstaand op maaiveld. De techniek is edelsmeedwerk. De titel verwijst naar middeleeuws liefdeslied 'Hebben alle vogels'. Eerste plaatsing aan Haarweg 333, hoofdgebouw Agronomie, vakgroep Landbouwplantenteelt.

A five-sided, hourglass-shaped sculpture made of perforated steel using techniques derived from metalworking. The title of this free-standing lawn structure refers to the medieval love song 'Hebban olla Uogala'. It was originally installed at Haarweg 333, near the Department of Plant Agriculture (main building of the Faculty of Agronomy).

Name artist	Vinh Phuong
Title artwork	Bloemkelk en sterrenhemel (Beeld met grammofoonhoorn) Calyx and Starry Sky (Sculpture with Gramophone Horn)
Year of creation/relocation	1993 / 2010
Material	concrete / bronze
Location	east side near Restaurant of the Future, building 115

Het beeld is de bloem van de tabaksplant. Het verdwenen schild was een tabaksblad met gaten vanwege het virus. Het kunstwerk is gemaakt voor bij nieuwbouw van het Botanisch Centrum (de Banaan) bij Arboretum de Dreijen in 1993, onder architectuur van Mecanoo.

This sculpture depicts a tobacco flower. A perforated tobacco leaf (having succumbed to a virus) served as the now absent shield. The piece was designed in 1993 by Mecanoo Architects for the new Botanical Centre (De Banaan) near De Dreijen Arboretum.

15

Name artist	Gerrit Breman
Title artwork	Objecten Punt en Contrapunt <i>Point and Counterpoint</i>
Year of creation/relocation	2010
Material	wood, steel pins on concrete plate
Location	west side, near Restaurant of the Future, building 115

16

In een gazon westelijk van het restaurant Futurum, waar ook enkele andere kunstwerken staan, bevinden zich op ongeveer 75 meter van elkaar af een schuinliggende en een staande bolvormige constructie van ongeveer tien ruw-houten planken in veelhoeken in cirkelvorm, op afstand van elkaar gehouden door stalen pennen. De objecten zijn circa 180 cm hoog. De buitenzijden van de recht staande bol zijn rood geverfd. De kunstenaar licht toe: 'Punt en Contrapunt bestaan uit twee objecten die samen één beeld vormen. Beiden zijn gemaakt van steigerhout. Het basisidee is van beiden hetzelfde, maar de uitwerking is totaal anders. 'Punt' is stabiel en compact. Hij ligt stil in het landschap. 'Contrapunt' is instabiel en lijkt uiteen te vallen. Hij zou zo van zijn plaats in het landschap kunnen rollen.' Gerrit Breman is als kunstenaar autodidact. Als historicus houdt hij zich intensief bezig met het landschap.

On a lawn just west of the Restaurant of the Future, surrounded by other works of art, are two sculptures: one stands erect, one stands askew, and they are 75 metres apart. These rounded constructions consist of roughly ten crude wooden boards, arranged in a multifaceted circular shape and supported by steel pins. The objects are roughly 180 cm high. The outer edges of the upright piece are painted red. As the artist explains: "Point and Counterpoint consists of two objects that, together, form one image. Both are made from scaffolding wood. The underlying idea is the same, but the execution is completely different. 'Point' is stable and compact; a static element in the landscape. 'Counterpoint' looks unstable and on the verge of collapse. It could easily roll off its pedestal and into the landscape." Gerrit Breman is an autodidact. As an historian, he is intensively engaged in landscapes.

Name artist	Willem Reijers
Title artwork	De Ploeger <i>The Ploughman</i>
Year of creation/relocation	1954 / 2011
Material	stone
Location	centrally located, near Restaurant of the Future, building 115

17

Dit forse beeld van lichte natuursteen sierde voorheen het zgn. IMAG-gebouw aan de Mansholtlaan, later nog kort in gebruik door de opleiding Van Hall Larenstein. Na de sloop van dit gebouw is de gevelsteen vrijstaand op een lage betonnen sokkel geplaatst aan de westzijde van de Wageningen Campus, in een gazon waar meerdere beelden uit de universiteitscollectie te zien zijn, bij het Futurum, Restaurant van de Toekomst. Links rijst een ploegschaarvorm op, rechts staat een naar buiten gedraaide figuur, middenin zien we een aantal tandwielen en andere technische attributen. Mogelijk wilde de maker de menselijke en de technische zijde van het boerenbedrijf belichten.

This imposing sculpture carved from light dimension stone once adorned the IMAG Building on Mansholtlaan and was later briefly used by Van Hall Larenstein. Following the demolition of the building, the gable stone was placed atop a low concrete plinth on the west side of the Wageningen Campus, on a green lawn with other sculptures from the university collection, near the Restaurant of the Future. A ploughshare rises up to the left, the figure of a man faces out on the right, and the middle is dominated by gears and other technical attributes. Perhaps the artist intended on highlighting the human and technical side of farming.

Name artist	Arjanne van der Spek
Title artwork	Gedachtenbank <i>Reflection Bench</i> (to be installed)
Year of creation/relocation	2003 / 2012
Material	'forgotten' parcel in bronze, metal bench and concrete tiles
Location	centrally located, near Restaurant of the Future, building 115

18

De 'Gedachtenbank' heeft bij het Bestuursgebouw gestaan op Duivendaal. Deze bank lijkt niet direct op een conventioneel kunstwerk. Het is oranje en staat scheef op een bijpassende afwijkende verharding. Op deze bank staat een stevig pakket dat met een soort sjaal is dichtgeknoopt. Is dit het legendarische 'pak van Sjaalman' en verwijst dit naar de Max Havelaar van Multatuli? Op de bank zelf staat de verklaring: Gedachtebank; ter herinnering aan Bernardijn ten Zeldam-Hartelust (1928-1982), aangeboden door de gelijknamige Stichting op 10 december 2003. Bernardijn blijkt geboren te zijn in Soerabaja in het voormalige Nederlands-Indië en o.a. de eerste vrouwelijke voorzitter van de Hogeschool van Wageningen geweest te zijn. Het door de kunstenares Arjanne Spek gemaakte geheel wordt hiermee een duidelijk statement. Als je plaats neemt op deze oranje bank is het navoelbaar hoe Bernardijn ten Zeldam-Hartelust zich in het maatschappelijk verkeer geplaatst wist. Wat er in het pakket zit blijft een nieuwsgierig makende vraag. De achtergrondgedachte is in elk geval: 'ontmoeting en dialoog'.

The 'Reflection Bench' once stood near the Administrative Building at Duivendaal. At first glance, this bench does not seem like a conventional artwork. It is orange, tilted and rests atop an equally unusual base. The bench holds a sturdy parcel tied with a shawl. Could this be a reference to the legendary Sjaalman package from Multatuli's Max Havelaar? The bench itself bears the explanation: Reflection Bench; in commemoration of Bernadijn ten Zeldam-Hartelust (1928-1982), donated by the foundation of the same name on 10 December 2003. Bernadijn was born in Surabaya in the former Dutch Indies and was the first female chair of Wageningen University. With this piece, artist Arjanne Spek makes an obvious statement. Bernadijn's ability to find her place in society resonates with all who sit on this bench. While the contents of the parcel will forever remain a mystery, the underlying objective is clear: this is a place for encounter and dialogue.

Name artist	Cor van Kralingen
Title artwork	De Arenlezer <i>The Gleaner</i>
Year of creation/relocation	1963 / 2009
Material	stone
Location	centrally located outside Radix, building 107

19

Een liggende man bekijkt de onderkant van enkele bladeren. Als 'liggende figuur', later ook wel 'Man met de aar' genoemd, werd dit beeld in 1963 geplaatst bij het Laboratorium voor Insecticide Onderzoek (LIO) aan de Marijkeweg 22. Het stelt een persoon voor die een plant op ziektes en insecten onderzoekt. Omstreeks 2009 is het beeld naar Wageningen Campus overgebracht, waar het nu weer in een passende omgeving staat, namelijk bij een van de gebouwen van de Plant Sciences Group.

A reclining man examines the underside of a swath of leaves. Known as 'The Reclining Figure' and later as the 'Man with the Ear of Wheat', this sculpture was installed in 1963 near the Laboratory for Insecticidal Research at Marijkeweg 22. It depicts a person examining a plant for insects and disease. In 2009, the sculpture was relocated to a more suitable location on the Wageningen Campus: a building belonging to the Plant Sciences Group.

Name artist	Chris Elffers
Title artwork	Life reborn (Groeibeginsel) <i>Life Reborn</i>
Year of creation/relocation	1962 / 1995
Material	bronze
Location	centrally located, near Radix/PSG, building 109

20

Niet voor niets kreeg dit kunstwerk in de wandeling de naam 'Blauwe Draak'. Vanuit een donker, bol lichaam met vele uitstulpsels, rustend op poten, lijkt zich een kop naar boven te verheffen, het geheel is enigszins blauw uitgeslagen. Het stond tot 1995 op het terrein van het onderzoeksinstituut ITAL aan de Keijenbergseweg tussen Bennekom en Renkum en is vervolgens geplaatst op Wageningen Campus voor het gebouw Plant Research International. De maker, Chris Elffers, is een broer van de kunstenaar Dick Elffers van wie meerdere beelden in Wageningen te vinden zijn.

This sculpture was dubbed the 'Blue Dragon' – and for good reason. From the top of a dark, rounded and blue body with legs and arm-like protrusions, a head seems to emerge. Until 1995, this sculpture stood on the grounds of the ITAL research institute on the Keijenbergseweg, between Bennekom and Renkum. It was later moved to the Wageningen Campus, outside the Plant Research International building. Its creator, Chris Elffers, is the brother of artist Dick Elffers, whose sculptures can be admired throughout Wageningen.

Name artist	Dolf Wong Lun Hing
Title artwork	Gaea Gaia
Year of creation/relocation	1998
Material	bronze
Location	east side, pond near Gaia, building 101

21

Gaea is in de Griekse mythologie de godin van de natuur, de oermoeder, de aarde. Een door riet en andere waterplanten verholde liggende godin bevindt zich in een vijver in een inham van het Gaia-gebouw. Water en aarde behoren tot de onderzoeksgebieden van Alterra, dat onder meer in dit gebouw huist. De eerste plaatsing was in het zgn. Staringgebouw, voor het voormalige gebouw Bodemkunde, aan de Marijkeweg in Wageningen.

In Greek mythology, Gaia is the goddess of nature; the earth mother. Veiled by reeds and other water plants, the goddess reclines in a pond near the Gaia Building. Water and earth are the core research areas of the Alterra institute, housed within the Gaia Building. The sculpture was originally installed at the so-called Starring Building, the former Soil Science centre on Marijkeweg in Wageningen.

Name artist	Krijn Giezen
Title artwork	Vleermuizenwal Bat Cave
Year of creation/relocation	1998
Material	earth, recycled materials and construction material
Location	east side, Lumen Natural Garden, building 100, behind the big pond

22

Giezen is bekend geworden door puin en afval te hergebruiken in de omgeving waar het vandaan komt en te verwerken tot een landschapskunstwerk. Ook bij de Vleermuizenwal was het oorspronkelijk de bedoeling om bouwafval te hergebruiken dat bij de bouw van Lumen vrijkwam. De rijksbouwmeester gaf Giezen deze opdracht in het kader van de 1%-regeling. De ontwerpsschetsen en het materiaalvoorstel werden niet bepaald positief onthaald. Het werd niet geassocieerd met kunst. Toch is het kunstwerk er gekomen. In de begroeide aarden wal van 25 meter lang en ongeveer 250 cm hoog is in de westelijke kopse kant een holte aangebracht, afgeschermd door een stalen hekwerk met grote openingen. Deze 'vleermuizenwal' is door de kunstenaar bedoeld als schuil- en overwinteringsplek voor flora en fauna.

Giezen is known for transforming locally collected garbage and waste into landscape art. With 'Bat Cave', the idea was to recycle the surplus building materials used to construct the Lumen Building. The chief government architect commissioned Giezen to create this piece under the 1% regulation. But the design sketches and material proposals were not exactly received with enthusiasm. It simply wasn't considered art. Yet art it certainly became. A cave was carved into the western face of the 25 x 250 cm embankment, its wide mouth protected by a steel grate. The artist created this 'bat cave' as a shelter and hibernation place for flora and fauna.

Name artist	Aar Rietbroek
Title artwork	Zaad Seed
Year of creation/relocation	1970 / 2010
Material	Javanese teak
Location	east side, Garden, near Lumen, building 100, behind the big pond

23

Dit beeld is in 1970 gemaakt voor het toen nieuw gebouwde bosbouwproefstation De Dorschkamp in Wageningen. In het kader van de 1%-regeling is ten behoeve van de decoratieve aankleding deze opdracht gegund aan de beeldhouwer. Bij de gunning werd door de rijksbouwmeester instructies gegeven hoe met het materiaal van het beeld, Javaans teakhout, omgegaan moest worden. Helaas is die speciale beschermlaag door de jarenlange invloed van weer en wind grotendeels verdwenen waardoor het hout behoorlijk te lijden heeft.

This sculpture was created in 1970 for the newly built forestry testing station De Dorschkamp in Wageningen. The artist was commissioned to create a decorative piece in line with the 1% regulation. When commissioned, the chief government architect gave instructions on how to treat the Javanese teak. At the mercy of the elements, however, this protective layer has largely eroded, leaving the wood in a poor state.

Name artist	Piet Slegers
Title artwork	Groei '68 Growth '68
Year of creation/relocation	1968 / 1998
Material	red lava rock
Location	east side, garden, near Lumen, building 100, behind the big pond

24

Alsof een enorme, roodstenen molensteen in tweeën is gespleten, zo staan twee rechtopstaande halve cirkels tegenover elkaar aan de buitenkant, de Mansholtlaanzijde, van de natuurtuin bij gebouw Lumen op de Wageningen Campus van de Universiteit. Beide steenhelften zijn gegroefd, de kunstenaar liet zich inspireren door jaarringen van een boom. Het werk stond aanvankelijk bij het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur (ITBON) dat op 9 mei 1968 werd geopend. Het IITBON is gefuseerd met andere instituten en in 2000 opgegaan in Alterra (onderzoeksinstituut van Wageningen UR). Groei is in het oeuvre van Slegers een veel voorkomend thema.

Two vertical half circles stand side by side, resembling an enormous lava rock split in two. This sculpture was installed near Mansholtlaan, in the natural gardens of the Lumen Building on the Wageningen Campus. Both halves are deeply grooved, with the artist having been inspired by the growth rings of a tree. This piece was originally installed at the Institute for Applied Biological Field Research (ITBON), which opened its doors on 9 May 1968. The ITBON later merged with other institutes and was reopened in 2000 as Alterra (research institute of Wageningen UR). Growth is a common theme in Slegers' work.

Name artist	Ubbo Scheffer
Title artwork	Fuga (V-vormen) <i>Fugue (Profiles in V)</i>
Year of creation/relocation	1989 / 2009
Material	black marble/wood (with dowels)
Location	east side, to the right of Lumen, building 100

25

De naam Fuga (Latijn voor vlucht) is hier bedoeld als muziekterm, die een meerstemmig muziekstuk aanduidt waarin het thema steeds verschijnt en verdwijnt. Ubbo Scheffer heeft dit hier verbeeld door middel van twee L-vormen, een van hout en een van steen, die in elkaar vallen. Het beeld werd in 1989 in het kader van de 1%-regeling gemaakt voor het gebouw De Dreijenborch. Scheffer was een dubbeltalent, naast het beeldhouwen was muziek zijn passie. De muziek komt tot uitdrukking in zijn beelden. Deze passie voor muziek deelde hij met zijn neef Marten Scheffer, die als hoogleraar aquatische ecologie aan onze universiteit verbonden is. Martens wetenschappelijke kwaliteiten werden in 2009 bekroond met de Spinozapremie.

Fugue is the Latin word for flight, but in this case refers to the musical term denoting polyphonic music in which a theme constantly appears and disappears. Ubbo Scheffer expressed this through two converging L-shapes, one in wood and the other in stone. The sculpture was created in the framework of the 1% regulation in 1989 for De Dreijenborch. Scheffer's talent was two-fold: in addition to sculpting, he also had a passion for music; a passion reflected in his sculptures and one he shares with his cousin Marten Scheffer, Professor of Aquatic Ecology at our university. Marten's scientific expertise was rewarded with a Spinoza Prize in 2009.

Name artist	Jan Praet
Title artwork	Aardgebonden (Steltloper) Earthbound (Stilt Walker)
Year of creation/relocation	1996
Material	bronze, copper tubing
Location	Leeuwenborch, building 201

26

Bronzen figuur met mijter, mantel en lans, vrijstaand op een breukstenen plateau op het voorplein van de Leeuwenborch. Het beeld werd op 19 september 1996 onthuld door de toen scheidende prof.dr.ir. M.T.G. Meulenbelt.

Bronze figure with mitre, cloak and spear atop a rubble plateau in the courtyard of the Leeuwenborch. The sculpture was unveiled on 19 September 1996 by departing Professor M.T.G. Meulenbelt.

Name artist	VanBerlo (firm) in collaboration with Ton Kooymans
Title artwork	Zitstenen <i>Sitting Stones</i>
Year of creation/relocation	2008
Material	concrete
Location	Wageningen Campus

27

Verspreid over Wageningen Campus zijn in 2008 vijftig zitstenen geplaatst, met afmetingen van circa 80 x 50 x 40 cm, elk met unieke vorm en elk voorzien van een of meer afdrukken van eikenbladeren. De stenen zijn bedoeld als zitplaats.

In 2008, fifty sitting stones were installed on the Wageningen Campus, with dimensions of approximately 80 x 50 x 40 cm, each with their own unique shape and one or more oak leaf imprints. The stones serve as benches.

